



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Навчально-науковий інститут/факультет

ветеринарної медицини

(назва навчально-наукового інституту/факультету)

"Затверджую"

Завідувач кафедри

Санітарії, гігієни та судової ветеринарної медицини

(назва кафедри)

(підпис)

(Павліченко О.В.)

(прізвище та ініціали)

"01" липня 2025 р.

Кафедра «Санітарії, гігієни та судової ветеринарної медицини»

(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОК Безпека життєдіяльності та охорона праці у ветеринарній медицині»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти

Магістерський

(назва)

Галузь знань

21 Ветеринарія

(шифр і назва)

Спеціальність

211 Ветеринарна медицина

(шифр і назва)

Освітня програма

Ветеринарна медицина

(назва)

Харків – 2025 р.

Укладачі: кандидат ветеринарних наук, доктор юридичних наук,
професор, завідувач Павліченко О.В.
 (вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному засіданні
 кафедри «Санітарії, гігієни та судової ветеринарної медицини»
 (назва кафедри)

Протокол від: "23" червня 2025 року № 13

Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
 (назва ОПП)

«___» _____ 20__ року (_____) Науменко С.В.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

" ___ " _____ 20 __ р. протокол від № ___ від " ___ " _____ 20 __ р.
 завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____)
 (прізвище та ініціали)

" ___ " _____ 20 __ р. протокол від № ___ від " ___ " _____ 20 __ р.
 завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____)
 (прізвище та ініціали)

" ___ " _____ 20 __ р. протокол від № ___ від " ___ " _____ 20 __ р.
 завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (_____)
 (прізвище та ініціали)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни					
	денна форма навчання		заочна форма навчання			
Кількість кредитів 3	Статус дисципліни:					
	обов'язкова					
Розділів - 2	Рік підготовки:					
	<u>2</u> -й	<u> </u> -й	<u> </u> -й	<u> </u> -й		
	Семестр					
Загальна кількість годин 90	<u>3</u> -й	<u> </u> -й	<u> </u> -й	<u> </u> -й		
	Лекції					
	<u>14</u> год.	<u> </u> год.	<u>0</u> год.	<u>0</u> год.		
	Лабораторні					
	<u> </u> год.	<u> </u> год.	<u> </u> год.	<u>0</u> год.		
	Практичні, (семінарські)					
	<u>30</u> год.	<u> </u> год.	<u> </u> год.	<u> </u> год.		
	Самостійна робота					
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>44</u> ; самостійної роботи здобувача – <u>46</u> .	Вид контролю:					
	<u>Залік</u> <u>диференційований</u>	<u> </u> .	<u> </u> .	<u> </u> .		

2 Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Безпеки життєдіяльності та охорони праці у ветеринарній медицині» є надання майбутнім фахівцям ветеринарної медицини знань з питань охорони праці, реалізація яких на практиці сприятиме покращенню умов праці, підвищенню її продуктивності, запобіганню професійних захворювань, виробничого травматизму, аварій.

Безпека життєдіяльності та охорона праці у ветеринарній медицині - це комплексна дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх фахівців з вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, виробничої та пожежної безпеки, визначеного відповідними державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників щодо результатів виробничої діяльності.

Методологічною основою дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності у ветеринарній медицині» є науковий аналіз умов праці, технологічних процесів, виробничого обладнання, робочих місць, трудових операцій, організації виробництва з метою виявлення шкідливих і небезпечних виробничих чинників, виникнення можливих аварійних ситуацій. На підставі такого аналізу розробляються заходи та засоби щодо усунення небезпечних і шкідливих виробничих чинників, створення здорових і безпечних умов праці.

Завдання вивчення дисципліни. На теперішній час підвищення технічної забезпеченості тваринництва, застосування нових матеріалів і технологічних процесів, сучасного обладнання зі швидкісними режимами, які використовуються в тваринництві негативно позначилися на характері і частоті нещасних випадків і захворювань в сільськогосподарському виробництві. У зв'язку з цим підвищилися вимоги до працівників тваринництва щодо виконання ними правил з охорони безпеки та виробничої санітарії.

Охорона праці та безпека життєдіяльності, як система законодавчих, соціально-економічних, технічних, санітарно-гігієнічних та організаційних заходів направлена на забезпечення безпеки, збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці (Закон України “Про охорону праці” ст. 1).

Серед соціальних задач немає найбільш важливої, ніж турбота про здоров'я людей. Ці положення закріплені в Конституції України (ст. 3,16,43,45,46,49,50,66).

Безпечні та комфортні умови праці благотворно позначаються на самопочутті працюючих та значною мірою впливають на зростання продуктивності праці.

Будь - який керівник, наприклад, лікар ветеринарної медицини, повинен не тільки сам знати та дотримуватись правил та вимог з охорони праці, але і як фахівець-керівник галузевого виробництва, що несе відповідальність за стан охорони праці, повинен нести відповідальність та контроль за підлеглими, які мають неухильно дотримуватись правил з охорони праці, бути обізнаними зі своїми правами та обов'язками.

Для чого згідно Закону України “Про охорону праці” та Типового положення про навчання та перевірку знань з питань охорони праці необхідно періодично проводити інструктажі та перевіряти рівень теоретичних знань і практичних навиків працівників безпосередньо на їх робочих місцях.

Керівникам, ветеринарним лікарям, доводиться вести велику роботу щодо профілактики інфекційних і незаразних захворювань, проводити заходи щодо ліквідації різних інвазій, своєчасно проводити дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію, дезінвазію та інші ветеринарно - санітарні заходи.

Дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності у ветеринарній медицині» сприяє розвитку мислення, творчих здібностей студента, прищеплення йому первинних навиків самостійної роботи, яка пов'язана з пошуком, систематизуванням та узагальненням наукової і навчальної літератури, формуванню вмінь аналізувати та критично оцінювати інформативність.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є *(із структурно-логічної схеми освітньої програми для обов'язкових дисциплін)* засвоєння курсу «хімія», «фізіологія».

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання: *(з освітньої програми для обов'язкових дисциплін)*

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
3. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
4. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.
5. Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини.
6. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

3 Програма навчальної дисципліни

Розділ 1 Керування охороною праці. виробничий травматизм. соціальне страхування.

Відносини працівник - роботодавець. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Організація й методи керування охороною праці. Класифікація аварій і виробничого травматизму. Класифікація аварій і виробничого травматизму.

Тема 1 Вступ . Загальні положення охорони праці та безпеки життєдіяльності у ветеринарній медицині. Організація керування охороною праці.

Короткий зміст теми 1. Дисципліна та її значення у формуванні лікаря ветеринарної медицини. Державна політика в галузі охорони праці. Законодавча та нормативно-правова база з охорони праці. Законодавство про працю. Відносини працівник - роботодавець. Основні заходи щодо попередження виробничого травматизму та аварій. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Суть керування. Організація й методи керування охороною праці. Державне керування охороною праці. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці. Оперативна та звітна документація з охорони праці. Функціональні обов'язки посадових осіб і працівників

Забезпечення працівників спецодягом, колективними та індивідуальними засобами захисту. Вимоги до інженера з охорони праці

Рекомендована література (посилання). 1, 2, 3, 6, 7, 11, 14, 16, 18.

Тема 2 Аварії, виробничий травматизм і профзахворювання.

Короткий зміст теми 3. Загальні положення. Класифікація аварій і виробничого травматизму. Розслідування й облік нещасних випадків, пов'язаних із виробництвом. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Установлення зв'язку захворювання з умовами праці, розслідування причин і облік випадків хронічних професійних захворювань.

Рекомендована література (посилання) 1, 2, 5, 7, 11, 12, 17.

Тема 3 Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань
соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Короткий зміст теми 4. Загальні положення страхування. Соціальні послуги та виплати, які здійснюються Фондом. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому в разі ушкодження його здоров'я. Відшкодування, виплачуване роботодавцем потерпілим на виробництві. Фінансування страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві

Рекомендована література (посилання) 1, 2, 5, 7, 11, 12.

Тема 4 Виробнича санітарія.

Короткий зміст теми 5. Загальні положення. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, виробничих і допоміжних приміщень. Розташування промислових підприємств і приміщень. Водопостачання та каналізація. Повітря робочої зони. Вентиляція виробничих приміщень. Освітлення виробничих приміщень. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного та оптичного діапазону

Рекомендована література (посилання) 1, 2, 5, 6, 7, 11, 12

Розділ 2 Особливості експлуатації устаткування підвищеної небезпеки. вибухопожежна та електробезпека.

Вимоги безпеки до експлуатації устаткування підвищеної небезпеки. Актуальність зниження електротравматизму. Основні причини електротравматизму. Основні фактори, які визначають важкість ураження електричним струмом. Організація вибухопожежної безпеки. Порядок дій

Тема 5	12		2	4		6						
Тема 6	12		2	4		6						
Тема 7	16		2	6		8						
<i>Разом за розділом 2</i>	40		6	14		20						
Залік диференційований												
Всього годин	90		14	30		46						

5 Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Вступ . Загальні положення охорони праці та безпеки життєдіяльності у ветеринарній медицині Організація керування охороною праці	2	
2	Аварії, виробничий травматизм і профзахворювання	2	
3	Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань	2	
4	Виробнича санітарія.	2	
5	Особливості експлуатації устаткування підвищеної небезпеки	2	
6	Електробезпека Вибухопожежна безпека	2	
7	Вантажно-розвантажувальні роботи	2	
	Залік диференційований		
	Разом	14	

Семінарські заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
	Разом		

6 Практичні заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Важливість законодавства про працю. Для лікаря ветеринарної медицини. Відносини працівник – роботодавець. Особливості умов праці різних вікових груп.	2	

2	Законодавство про працю. Відносини працівник – роботодавець.	2	
3	Державний нагляд за охороною праці	2	
4	Система керування охороною праці на підприємстві (в організації)	2	
5	Служба охорони праці на підприємстві	2	
6	Задачі керування охороною праці на підприємстві	2	
7	Розслідування та облік аварій. Аналіз, звітність, прогнозування, профілактика травматизму та професійних захворювань на виробництві.	2	
8	Повітря робочої зони. Вентиляція виробничих приміщень.	2	
9	Шум, ультразвук та інфразвук. Іонізуючі випромінювання	2	
10	Вимоги безпеки до експлуатації устаткування підвищеної небезпеки	2	
11	Приклади та причини аварій, пов'язаних з експлуатацією УПН	2	
12	Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом	2	
13	Вимоги до персоналу, який виконує роботу в діючих електроустановках	2	
14	Вимоги до системи вибухопожежної безпеки	2	
15	Вибухопожежна профілактика та захист від вибухів і пожеж виробничих об'єктів	2	
	Залік диференційований		
	Разом	30	

7 Лабораторні заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			

15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
	Разом		

8 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Забезпечення безпеки виробничого обладнання та технологічних процесів	6	
2	Атестація робочих місць за умовами праці.	6	
3	Використання закордонного досвіду. З досвіду впровадження міжнародної системи керування охороною праці та охороною навколишнього середовища. З досвіду спільної роботи.	6	
4	Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Установлення зв'язку захворювання з умовами праці, розслідування причин і облік випадків хронічних професійних захворювань.	6	
5	Послідовність дій під час розслідування нещасного випадку	6	
6	Виробнича вібрація. Заходи та засоби захисту від вібрації.	6	
7	Порядок проведення випробувань вантажопідіймальних кранів. Вимоги безпеки	4	
8	Визначення залишкового ресурсу УПН	2	
9	Вибухопожежна профілактика електроустановок та інженерного обладнання	2	
10	Установки пожежної автоматики	2	
	Разом	46	

9 Методи навчання

(Відповідно до структури навчальної дисципліни)

Протягом викладання предмету здобувачам використовуються, як класичні методи навчання (лекція, практичне заняття, самостійна робота). Всі лекції читаються у супроводі мультимедійних презентацій з великою кількістю унаочнень у формі слайдів, фотографій, малюнків, схем та з використанням навчальних фільмів. Це значною мірою допомагає утримувати увагу здобувачів та сприяє підвищенню засвоюваності матеріалу. Також застосовується практика читання проблемних лекцій, коли на початку лекції перед студентами ставиться певне проблемне запитання і, по мірі викладення матеріалу лекції, відшукуються відповіді щодо його роз'яснення та вирішення. Даному процесу суттєво сприяє постійний діалог між лектором та аудиторією, що допомагає усунути пасивність здобувачів, заохотити та залучити їх до активної співпраці, постійно контролювати рівень залишкових знань. Форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань (за визначенням Вікіпедія).

У ході практичних занять відбувається активізація пізнавальної діяльності студентів, формування творчого мислення, уяви, творчих здібностей, уміння висловлювати й відстоювати власні думки, аргументувати висновки на основі наукових фактів тощо. Серед методів навчання студентів особливе місце займають словесні (лекції, діалог, дискусії, пояснення, розповідь) та практичні, заохочується активність студентів, підбиваються підсумки, оцінюється діяльність студентів. Для ефективної реалізації мети кожного практичного заняття варто забезпечувати оптимальні умови для спілкування між викладачем і студентом на засадах демократизму й толерантності, вільне висловлювання власних думок студентів.

10. Методи контролю

- ❖ усне опитування;
- ❖ тестовий контроль;
- ❖ залік;
- ❖ іспит.

Під час поточного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Підсумковий семестровий контроль (залік) визначається за сумою фактично набраних рейтингових балів з поточного контролю та індивідуального навчально-дослідного завдання.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом опитуванням (усного або тестового), а також перевірки якості опанування тем самостійної роботи.

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння здобувачем програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи.

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Після закінчення вивчення дисципліни (частини дисципліни) підсумковий контроль проводиться у формі іспиту (заліку) і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю від 60 до 100 балів включно.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

У процесі вивчення курсу успішність здобувачів визначається шляхом проведення поточного та підсумкового контролів (залікового та складання екзамену).

Поточне тестування, відповіді на заняттях та контроль самостійної роботи				Всього балів
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	
T_ 1-8	T_ 9-13	T_ 14-19	T_ 20-24	60-100
0-100	0-100	0-100	0-100	

T_, T.....T_ – теми розділів.

Оцінка, яку отримує здобувач вищої освіти за проведення проміжного (поточного) контролю (**ПотК**) складається з балів, які здобувач отримує під час тестування (**Т**), які складають 30 %; балів, які здобувач отримує під час активності на заняттях (**З**), які складають 40 % і балів за засвоєння блоку самостійної роботи (**С**), які складають 30 %.

$$\text{ПотК} = T \times 0,3 + Z \times 0,4 + C \times 0,3$$

У кожному розділі освітньої компоненти проводиться поточний контроль (**поточний контроль – ПК**).

Для здобувачів у осінньому (весняному) семестрі, коли підсумковий контроль знань завершується недиференційованим заліком (**НЗ**), підсумкова сума балів (**Бали НЗ**) є середньої арифметичною балів чотирьох поточних контролів осіннього (весняного) семестру:

$$\text{Бали НЗ} = (\text{ПК1} + \text{ПК2} + \text{ПК3} + \text{ПК4}) / 4$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість здобувачу за національною шкалою виставляється оцінка «зараховано/не зараховано».

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота	Всього балів
---	--------------

Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	За підсумками розділів (Р)	Екзамен (Е)
T _ 1-8	T _ 9-13	T _ 14-19	T __ 20-24	((T ₁ +T ₂ +... T ₁₁)/n) x 60 %	E x 40 %
0-100	0-100	0-100	0-100		
Загальна рейтингова оцінка (ЗРО = Р+Е)				60-100	

*T1, T2... – теми розділів,
n – кількість тем.*

Підсумковий контроль навчальної успішності здобувачів здійснюється у формі екзамену за результатами комп'ютерного тестування. Оцінка з екзамену з освітнього компоненту (дисципліни) визначається за 100-бальною шкалою.

Оцінка з екзамену (ОЕ) становить 40 % від загальної підсумкової оцінки (ПО).

$$\text{ОЕ} = \text{БЕТ} \times 0,4$$

де: **ОЕ** – оцінка з екзамену; **БЕТ** – бали за екзаменаційне тестування, які становлять 40 % балів від набраних за екзаменаційного тестування балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється, як середнє арифметичне значення (**САЗ**) всіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю (**ПК**) засвоєння матеріалу розділів з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{САЗ} = (\text{ПК}_{\text{розд.1}} + \text{ПК}_{\text{розд.2}} + \text{ПК}_{\text{розд.3}} + \text{ПК}_{\text{розд.4}}) / 4$$

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times 0,6$$

де: **БПК** – бали з поточного контролю, які складають 60 % балів від загальної підсумкової оцінки; **САЗ** – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю.

Здобувач може набрати протягом 2-х семестрів в точках контролю засвоєння розділів до 60 балів включно.

Таким чином, підсумкова оцінка (**ПО**) розраховується за формулою:

$$\text{ПО} = \text{ОЕ} + \text{БПК}$$

Результати тестувань відображаються у системі Moodle ДБТУ. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

13. Виконання курсового проєкту (роботи), (курсове комплексне тестове завдання) Програмі курсова робота не передбачена

При оцінюванні максимальна кількість балів за історію хвороби складає 100 балів. Згідно таблиці 1 загальна кількість балів розподіляється за наступними критеріями: за виконання теоретичної частини, оформлення роботи та знання здобувача під час захисту роботи.

Таблиця 1

Оцінка за історію хвороби (максимально можлива)

Компоненти оцінювання історії хвороби	Максимальна кількість балів
Теоретичне наповнення	30
Оформлення роботи (наявність / відсутність помилок)	20
Змістовність відповідей при захисті	50
	100

14. Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS.

Основні положення:

Загальна кількість поточних контрольних заходів, що мусить скласти студент з дисципліни, визначається з урахуванням кількості кредитів з дисципліни.

За результатами поточного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу оцінюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні підсумкового контролю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – загалом правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але із великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Складання поточних контролів є обов'язковим. Розділ вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з розділу доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за розділ, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з розділу перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним.

Студент, який не з'явився на поточний контроль має право складати пропущений поточний контроль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх розділів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового та поточного контролів. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Іспит передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування іспиту, студент, який своєчасно складав усі поточні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою «відмінно», може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за розділи.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом наступного граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засвоєння блоку самостійної роботи оцінюються за шкалою відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

Таблиця 2.

Шкала оцінювання самостійної роботи
Критерії оцінювання (100-бальна система, усне опитування).

№	Критерій	Максимальна кількість балів	Опис
1	Повнота відповіді	30 балів	Відповідь охоплює всі основні аспекти питання, розкриває його зміст відповідно до навчальної програми.
2	Правильність і точність викладу	20 бали	Відповідь не містить фактичних, логічних або термінологічних помилок.
3	Послідовність і логічність	10 бал	Відповідь логічно структурована, без непослідовних або хаотичних фрагментів.
4	Мова і стиль викладу	10 бал	Висловлення грамотне, чітке, з використанням фахової термінології.
5	Самостійність мислення	10 бал	Студент демонструє вміння робити власні висновки, аналіз, порівняння, наведення прикладів.
6	Додаткові знання (поза основною програмою)	10 бал	Відповідь містить посилання на сучасні джерела, міжпредметні зв'язки, новітні дані.
7	Уміння відповідати на додаткові запитання	10 бал	Студент упевнено реагує на уточнювальні чи поглиблюючі запитання викладача, наводить додаткові аргументи або приклади.

Перерахунок оцінок за 100-бальною шкалою до національної шкали та шкали ECTS здійснюють згідно таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Активність на заняттях оцінюються за шкалою з максимальною кількістю 100 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

Таблиця 3.

Шкала оцінювання активності на заняттях

Шкала ECTS	Національна шкала	Бали	Розшифрування балів
A	відмінно	90-100	студент активно працює протягом занять, надає повні відповіді на запитання викладача і показує при цьому глибоке оволодіння матеріалом, здатний висловити власну думку при обговоренні ситуаційних завдань, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
B	добре	82-89	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
C	добре	74-81	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, наявність неповного конспекту теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
D	задовільно	64-73	студент у цілому оволодів суттю питань з тематики, виявляє знання лекційного матеріалу та навчальної літератури,

			намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати ситуаційні задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
Е	задовільно	60-63	у студента відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати ситуаційні завдання, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
Ф	незадовільно	0	відсутність бажання приймати участь в обговоренні питань, відсутність конспекту, нерегулярне відвідування системи Moodle

Приклад: студент написав тестові завдання поточного контролю на 85 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за тести становить 25,5 балів. За самостійну роботу студент отримав 88 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за неї становить 26,4 бали. За активність на заняттях – студент отримав 74 бали. Помножуємо на 0,4. Отримуємо 29,6. Усього за поточний контроль кількість балів становить 81,5 бали. Усереднюємо у бік більшої кількості й отримуємо 82 бали, що дорівнює добре В.

Щодо підсумкової атестації студента до уваги приймається результат, отриманий за поточну роботу студента (середнє значення за 4 розділи, що помножується на 0,6) та підсумкову тестову роботу (помножується на 0,4).

Приклад: I розділ – 83 бали, II розділ – 95 балів, III розділ – 73 бали, IV розділ – 88 балів. Сума балів за розділи складає $339/4 = 84,75$ (85) балів – це отримуємо середнє значення. Далі $85 \times 0,6 = 51$ бал. Підсумковий іспит студент написав на 91 бал. $91 \times 0,4 = 36,4$ бали. Отже, загальна кількість балів за дисципліну складає $51,0 + 36,4 = 87,4$. Усереднюємо у бік меншої кількості й отримуємо 87 балів, що дорівнює оцінці добре або В.

15 Методичне забезпечення

1. Слайдові презентації.
2. Папки з ілюстративним та демонстраційним матеріалом
3. Павліченко О.В. Методичні вказівки з самостійної роботи по охороні праці та безпеці життєдіяльності у ветеринарній медицині. Харків.: ХДЗВА, 2021. с.18
4. Павліченко О.В. Основні терміни та поняття з охорони праці. Харків.: ХДЗВА, 2021.с 26.

5. Павліченко О.В. Охорона праці для лікаря ветеринарної медицини. Харків.: ХДЗВА, 2021. – 36
6. Павліченко О.В., Париловський О.І., Ігнат'єва Т.М., Бусол Л.В., Цивірко І.Л., Куш Л.Л., Петренко А.М. Безпека життєдіяльності та охорона праці у ветеринарній медицині: метод. вказівки до виконання практичних занять / Методичні вказівки // Держ. біотехнологічний ун-т; уклад.: – Харків:2024. 34с.

16 Рекомендована література

Основна література

1. Закон України «Про охорону праці» із змінами і доповненнями.
2. Березуцький В.В. та інші / Настільна книга роботодавця // Посібник з охорони праці: Видання 4, за редакцією В.М. Іванова - Харків, 2016 – 374с.
3. Маменко О.М., Ємець З.В., Хруцький С.С. Охорона праці (навчальний посібник), Харків, ХДЗВА, 2018, - 212 с.
4. Безпека праці: навантаження на бізнес чи фактор зростання української економіки // Промислова безпека. - 2013.— №10.-С 8-13.
5. ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення понять.
6. Технічні регламенти. Збірник нормативно-правових актів. Випуск 1. — Київ: Пожінформтехніка, 2004. — 296 с.
7. ДСТУ 1.5:2003. Національна стандартизація. Правила побудови, викладення, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів.
8. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» зі змінами й доповненнями.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Зі змінами.
10. Закон України «Про пожежну безпеку». Зі змінами.
11. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
12. Положення про Державну службу України з питань праці, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96.
13. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві (затв. постановою КМУ від 30.11.2011 р. №1232).
14. Конституція України. - К., 1996.
15. ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення понять.
16. Основи охорони праці: підручник / За ред. К. Н. Ткачука і М. О. Халімовського. - К: Основа, 2003. - 472 с

Додаткова література

1. ДСП 173-96. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. Зі змінами.

2. ДСН 3.3.6.042-99. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
3. ДБН В.2.5-28-2006. Природне і штучне освітлення (замість СНиП II-4-79).
4. ДСН 3.3.6.039-99. Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.
5. ДСН 3.3.6.037-99. Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
6. НРБУ-97/Д 2000. Норми радіаційної безпеки України. Затв. МОЗ України 14.07.97 р. Наказ №208.
7. Постанова КМУ від 30.11.2011 р. №1232 «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
8. Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 17.05.1996 р. «Про внесення змін і доповнень до Типового положення про службу охорони праці».

17 Електронні інформаційні ресурси

(Посилання)

1. <https://www.youtube.com/watch?v=x5KMCxAifnA>
2. https://kodeksy.com.ua/pro_ohoronu_pratsi283_new.htm
3. <https://www.youtube.com/watch?v=4tVITb6IMXQ>
4. <https://education.profitteh.kiev.ua/mod/page/view.php?id=66>
5. https://www.google.com/search?sca_esv=245dc9e7f862aecc&rlz=1C1GCEA_enUA1022UA1022&sxsrf=ACQVn08J_BPsh9Z3-XI685nBzi1PyBNE7Q:1714641147020&q=%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0+%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%94%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96+%D1%82%D0%B0+%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96&tbm=vid&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwiix_CD0O6FAxWqgf0HHfLyAgUQ0pQJegQIDBAB&biw=1536&bih=730&dpr=1.25#fpstate=ive&vld=cid:b5d7324b,vid:3plel6ioWY0,st:0
6. https://www.google.com/search?sca_esv=245dc9e7f862aecc&rlz=1C1GCEA_enUA1022UA1022&sxsrf=ACQVn08J_BPsh9Z3-XI685nBzi1PyBNE7Q:1714641147020&q=%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0+%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%94%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96+%D1%82%D0%B0+%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96&tbm=vid&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwiix_CD0O6FAxWqgf0HHfLyAgUQ0pQJegQIDBAB&biw=1536&bih=730&dpr=1.25#fpstate=ive&vld=cid:6aa0e1f0,vid:ITW4vCIy kzg,st:0
7. <https://www.youtube.com/watch?v=gfHGUKGV9i4>

8. <https://www.youtube.com/watch?v=JtlfIrNWYSM>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=x5KMCxAifnA>

18 Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою